

København den 5. september 2021

Energistyrelsen
Sendt til: af@ens.dk

Hørings svar: Analyseforudsætninger til Energinet 2021

Dansk Solkraft vil gerne takke for muligheden for at kommentere på AF21. Vi mener, at det er afgørende, at Energinet kan operere med de bedst mulige analyseforudsætninger, når der træffes beslutninger, der kan få betydning for Danmarks grønne omstilling. Navnlig når det handler om at fremme vedvarende energiproduktion i form af tilstrækkelig netkapacitet.

Dansk Solkraft repræsenterer de større danske udviklere af solenergi, primært markantlæg. Nedenstående forholder sig i udgangspunktet således ikke til tagantlæg.

Som også Klimarådet bemærker i deres statusrapport fra februar 2021, så bygger en lang række af de initiativer, der skal sænke Danmarks CO₂-udslip, på en omfattende elektrificering. Udsigterne til, at energiovergangen ikke står klar før end om mange år gør, at det er afgørende at vi skaber gode forhold for de billigste vedvarende energiformer: solenergi og landvind.

Solenergiens bidrag

Det er vores vurdering, at det er korrekt at opjustere den samlede solcellekapacitet i forhold til AF20. Allerede i dag opføres solenergianlæg på markedsvilkår, og under de nuværende forudsætninger vurderer vi ikke, at de teknologineutrale udbud får nogen nævneværdig effekt ift. udbygningen af solenergi. Dermed er det også muligt at accelerere udbygningen, hvis der ikke sættes bureaukratiske eller omkostningsmæssige forhindringer op. Ud fra den nuværende situation er det vores vurdering, at solenergien som minimum vil udgøre 10 GW i 2030, og en nylig analyse foretaget af Ea Energianalyse, som vi gerne stiller til rådighed for Energistyrelsen, vil et scenarie på op imod 16 GW ikke være usandsynlig. Sidstnævnte bekræftes at en intern undersøgelse blandt medlemmer, der peger på en udvikling nærmere Ea Energianalyses vurdering. På den baggrund virker AF21's 8 GW i den lave ende.

Dog er det en væsentlig forudsætning for ovenstående, at nye høje omkostninger og væsentlige forhindringer ikke bliver indført. Eksempelvis: de endelige indfødningsstariffer og tilslutningsbidrag, i hvor høj grad den geografiske differentiering slår igennem, samt muligheden for tilslutning inden for 24 måneder. Tilsvarende kan kommende regler, herunder revision af planloven, yderligere begrænse mulighederne for solenergi i Danmark.

Vi vil på den baggrund gerne rose Energistyrelsen for at beskrive disse forhold i baggrundsnotatet om solenergi. Her beskrives mange af de overvejelser der er centrale i forhold til solenergiens udbredelse. Dette gælder lokalplaner, jordpriser, tilslutningsmuligheder, tilslutning fra borgerne osv.

I baggrundsnotatet står endvidere: *"Grundet en forventning om en nedadgående effekt af tilslutning i forbindelse med introduktionen af de geografisk differentierede indfødningsstariffer og tilslutningsbidrag fra d. 1. januar 2023 antages der en gradvis faldende udbygning af den samlede forventede kapacitetsmængde hen over årene"*. Dette er vi til dels enige i, men vi mener, at AF21 overser, at usikkerheden om de kommende tariffer og tilslutningsbidrag, samt den korte overgangsordning, betyder en massiv opbremsning på den korte bane, derefter vil det være de

endelige tariffer, elpriser osv., der afgør, hvad det får af endelig betydning. Dette er i særlig grad beklageligt, når udsigterne ellers ser enormt lovende ud, som tidligere beskrevet.

Ea Energianalyse har, i førnævnte rapport, beregnet konsekvenser af, at et tilslutningsbidrag på blot 0,5 mio kr./MWp skal betales af producenterne i Danmark og men ikke indføres i vores nabolande. Dette vil medføre et fald i udbygningen fra førnævnte 16 GW til 5 GW. Med andre ord er vi i Danmark enormt følsomme overfor udviklingen i vores nabolande, og det skyldes primært, at investeringerne krydser grænser, hvis "investeringscasen" ikke er god nok i Danmark. Dermed er det ikke kun elprisen, der har betydning, men også investeringsklimaet.

Med andre ord kan de kommende producentbetalinger bliver enormt afgørende for fremskrivningen af solenergi. Skønt vi gerne vil kvittere for, at det i vidst omfang er medtaget i analysen, mener vi det med fordel at dette kan beskrives mere direkte. Vi stiller som sagt gerne ovenstående beregninger til rådighed for Energistyrelsen.

Vurderingen af PtX

Vi undrer os over, at man i AF21 har fortsat vurderingen af PtX-produktionen fra AF20 på 1 GW. Kigger vi alene på de to offentliggjorte anlæg i Esbjerg, så er disse på 2 GW tilsammen. Dertil kommer de store e-metanolprojekter, samt projekter med en tilslutning fra betydelige markedsaktører. Vi anerkender, at det kan være vanskeligt at spå om fremtiden, og at der mangler politiske beslutninger på enkelte områder, men det er vores klare vurdering, at selvom der anlægges et ekstremt forsigtighedsprincip, så vil 1 GW være urealistisk lavt.

Kommende PtX-projekter vil i vid udstrækning have behov for kombinationen af sol- og vindenergi. Hvis et mere retvisende tal ikke medtages, så vil det have stor betydning for forståelsen af, hvor tæt eller langt fra VE-målet vi er. Tilsvarende vil elprisen være afgørende for udbredelsen af PtX, og dermed er det afgørende, at vi sikrer, at Danmark selv kan producere tilstrækkelige mængder grøn og billig strøm i fremtiden. Vi har forstået, at det er blevet besluttet ikke at opdatere tallene for PtX i forbindelse med AF21, vi vil dog opfordre til, at beslutningen om ikke at opdatere PtX-tallene tages op til revision.

Netkapacitet som faktor

Allerede i dag ser vi langsomme tilslutningstider for nye anlæg og hvad være er egentlig aflysninger af projekter pga. manglende tilslutningsmuligheder. Dette gælder flere områder af landet, hvor der ikke er den nødvendige kapacitet, ej heller beslutninger om at håndtere disse flaskehalse. Uanset om det vurderes, at de kommende geografisk differentierede producentbetalinger vil få stor betydning, så vil der ikke være tilstrækkelig kapacitet. Der er ingen tvivl om, at når det gælder solenergi, så er nettet især udfordret i store dele af DK2, og vi går allerede glip af betydelige mængder VE-produktion pga. disse forhold.

Vi mener med fordel, at dette kan inddrages i vurderingerne, da vi mener det er afgørende, at Energinet kan foretage de nødvendige investeringer i elnettet hurtigt.

Biomasseudfasning

Det er vores opfattelse, at biomassen står overfor en betydelig udfasning over de kommende år, og da det også vil påvirke behovet for VE-produktion til at erstatte biomassen, så kunne man overveje om ikke AF21 bør indeholde scenarier for en sådan udfasning.

Kommende agile AF

Vi anerkender behovet for en ny proces for analyseforudsætningerne, og støtter op om den nye proces. Vi vil i den forbindelse gerne gentage, at Dansk Solkraft står til rådighed løbende, og bidrager gerne til arbejdet, samt deltager i de nye høringsprocesser.